

Betreft: reactie wetsvoorstel bovenbouw Havo VWO

Rotterdam 31 oktober 2012

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart en heer Verhagen,

Graag reageren wij namens Museum Boijmans Van Beuningen op de door u voorgestelde wetswijziging waarin CKV als verplicht eindexamenvak van Havo en VWO wordt afgeschaft. Wij zijn tegen dit voorstel en hopen dat de wetswijziging niet wordt doorgevoerd. Wij voorzien een grote daling in het aantal leerlingen dat kennis kan maken met het museum, een verschraling van het culturele en educatieve aanbod en een groeiende tweedeling tussen lage en hoge sociale klassen.

Museum Boijmans Van Beuningen biedt op dit moment elf verschillende thematische museumlessen aan voor leerlingen van de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, en daarnaast nog regelmatig aparte programma's en lessen bij bijzondere tentoonstellingen.¹ Elk van deze lessen en programma's is zorgvuldig afgestemd op het curriculum en de doorlopende leerlijnen in het onderwijs. Rond de 70% van de jaarlijks ruim 200 scholen die het museum een of meerdere keren bezoeken, neemt zo'n programma bij ons af. Wanneer voor kunst en cultuurbeschouwing minder tijd ingeruimd kan worden door scholen, zullen minder scholieren het museum komen bezoeken. Museum Boijmans Van Beuningen kan dan moeilijk eenzelfde gedifferentieerd aanbod blijven ontwikkelen. Het museum zou graag nauw blijven samenwerken met de onderwijsinstellingen ten behoeve van cultuureducatie, een wens die ook in het deze week gepresenteerde regeerakkoord wordt uitgesproken. Uw wetswijziging maakt het echter moeilijker die taak te vervullen.

U stelt voor om de scholen een algemene opdracht te geven om invulling te geven aan culturele vorming. Dit kunnen scholen doen in de vrije ruimte, maar ook als onderdeel van bijvoorbeeld de lessen Nederlands of geschiedenis. Museum Boijmans Van Beuningen is voorstander van het vakoverschrijdend denken en besteedt daaraan in de eigen programma's veel aandacht. Echter afschaffing van CKV werkt dat niet in de hand. Het zou in eerste plaats betekenen dat kunstonderwijs ondergeschikt wordt aan andere vakken. Het zal afhangen van de goede wil van leerkrachten en schoolbesturen, maar ook van prestaties van leerlingen bij andere vakken, in hoeverre cultuur daarvan een onderdeel wordt.

¹ Zie voor een overzicht van ons onderwijsprogramma: www.boijmans.nl/nl/17/voortgezet-onderwijs

museum van boijmans beuningen

Uw wetwijziging betekent onherroepelijk dat scholen met veel leerlingen in een achterstandspositie op school minder uren aan kunst en cultuur zullen besteden. In onze ogen zijn het echter juist deze jongeren die veel baat hebben bij een klassikaal bezoek aan het museum. Immers, dit zijn doorgaans de leerlingen die anderszins geen kennis zouden maken met het museum. Recent onderzoek in de VS toonde nog aan dat leerlingen uit gezinnen met een laag inkomen die deelnemen aan de kunstprogramma's van school vaker hun diploma halen, later meer aan vrijwilligerswerk gaan doen en vaker stemmen dan leerlingen met een vergelijkbare achtergrond die niet aan kunst- en cultuurlessen deelnemen. Het zijn juist kunst- en cultuurlessen die bijdragen aan de ontwikkeling en betrokkenheid van jonge mensen bij de samenleving.² Uw wetsvoorstel geeft de jongeren die van huis uit niet in aanraking komen met kunst en cultuur een extra achterstandpositie.

Museum Boijmans Van Beuningen ontvangt jaarlijks rond de 30.000 kinderen en jongeren van 3 tot 19 jaar. Wij onderhouden contact met zo'n 850 scholen uit het hele land en 1400 bevlogen, deskundige en inspirerende leerkrachten. Wij koesteren dit contact met het onderwijs en bieden als een van de weinige musea kinderen en jongeren gratis toegang aan. Kunst en cultuur is voor iedereen, en zou niet voorbehouden moeten zijn aan mensen met geld of mensen met de juiste opleiding of achtergrond. Het onderwijs is een van de krachtigste middelen om juist een brede groep van jonge mensen te laten kennismaken met kunst en cultuur.

Uw wetwijziging voorziet in meer vrijheid voor scholen om invulling te geven aan maatschappelijke en culturele vorming. Maar tegelijkertijd is het doel van het voorstel om scholen meer ruimte te geven voor de kernvakken, waartoe voornamelijk de talen en wiskunde worden gerekend. Daarmee kiest u voor een samenleving die economisch wordt gedreven. Terwijl een samenleving nog altijd bestaat uit mensen, individuen die ieder voor zich op zoek zijn naar een zinvolle invulling van zijn tijd, naar verrijking, naar ontwikkeling, een identiteit en emotie. Met uw voorstel marginaliseert u het belang van kunst- en cultuuronderwijs, maakt u kunst- en cultuuronderwijs kwetsbaar en ontnemt u een deel van de mensen de kennismaking met kunst en cultuur.

Wij hopen van harte dat u afziet van het afschaffen van CKV als verplicht eindexamenvak in het voortgezet onderwijs.

Met vriendelijke groet,

Sjarel Ex, directeur

Catrien Schreuder, Hoofd Educatie en publieksbegeleiding

Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam

² Cultural Learning Alliance, Key research findings : the case for cultural learning; Cultural Learning Alliance /, 2011.